

ØVELSE GØR MESTER!

GODE RÅD OM AFHOLDELSE AF BRAND- OG
EVAKUERINGSØVELSER OG ANDEN FORM FOR
BEREDSKABSTRÆNING

Introduktion

Når der sker ekstraordinære hændelser, der kan true eller forstyrre den fortsatte drift i et institut, i en afdeling eller på universitetet som helhed, er det vigtigt, at flest mulige af de tilstedeværende har en grundlæggende forståelse for, hvordan de skal forholde sig.

Forståelsen opnås erfaringsvist bedst gennem praktiske øvelser, evt. suppleret med forudgående instruktion. Denne vejledning giver gode råd om, hvordan I selv kan tilrettelægge og gennemføre **brand- og evakueringsøvelser** og anden form for træning af eget beredskab.

Formålet med øvelser

Øvelser har til formål at øge deltagernes parathed over for ekstraordinære hændelser, hvor noget er gået galt.

Gennem øvelser opnås et kendskab til lokale forhold i den bygning eller det sted, hvor jeres kolleger eller studerende normalt opholder sig, herunder kendskab til stedlige varslingsystemer (tone/tale), de lokale flugtvejsforhold og placering af samleplads.

Øvelser kan desuden have til formål at træne lokale procedurer i en nødsituation.

Enkel brand- og evakueringsøvelse

Indhold

I sin simpleste form indeholder en brand- og evakueringsøvelse for deltagerne følgende:

- Aktivering af brandalarm
- Evakuering af bygning
- Samling på samleplads
- Afslutning/evaluering, evt. på samleplads

Forberedelse af 112 beredskabet

Inden øvelsen er det vigtigt, at det lokale 112-redningsberedskab har kendskab til øvelsestidspunktet. Kontakt de vagthavende ved Politiet og ved brandvæsenet **på dagen** – og oplys om øvelsen (tid/sted). **Gør I ikke det, så risikerer I, at 112-beredskabet reagerer på alarmen og rykker ud.**

Teknisk forberedelse

I bygninger med ABA-anlæg er det vigtigt, at I inden øvelsen kontakter Campus Service (CAS) med henblik på at aftale betjening af anlægget. Anlægget skal typisk omstilles til 'service-mode' før øvelsen. **Forsøg ikke selv at betjene anlægget.**

Ved I ikke, om jeres bygning er indrettet med ABA-anlæg, så få det afklaret ved at kontakte CAS.

Efter aftale kan CAS sørge for kontakten til 112-beredskabet, jf. ovenstående.

I bygninger uden ABA-anlæg behøver CAS ikke at blive inddraget i øvelsesafviklingen, medmindre en lokale beredskabsplan tilsiger dette. Det anbefales dog, at I informerer CAS om øvelsen, da øvelsen kan have betydning for bygningsdriften.

Forberedelse af egne ansatte/studerende

En enkel brand- og evakueringsøvelse kan gennemføres uden på forhånd at instruere og/eller informere bygningsbrugerne. I bør dog overveje, om det fremmer øvelseslæringen, at bygningsbrugerne forinden har fået en introduktion til de generiske principper for varsling og evakuering, som er beskrevet i AAU's beredskabsplan.

Der er findes forskelligt materiale, bl.a. beredskabsfilm på dansk og engelsk, som kan bruges til forberedelsen. Arbejdsmiljøsektionen kan efter aftale bistå med forberedelsen.

Tilstedeværelse

Planlæg øvelsen, så den afvikles, når flest mulig er til stede. Øvelsen bør således afvikles **inden for normal arbejdstid** uden for ferieperioder o. lign. – det giver ingen mening at afvikle øvelser, når få eller ingen er til stede.

Placer gerne øvelsen på et tidspunkt på arbejdsdagen, hvor den generer mindst muligt, f.eks. kort før middagstid.

Det anbefales, at øvelsestidspunktet kun kendes af en snæver kreds af medarbejdere i jeres institut eller afdeling. For øvrige medarbejdere bør øvelsen være en overraskelse.

Øvelsens varighed

Regn med, at en enkel brand- og evakueringsøvelse varer ca. ½ time (+/-) fra alarmer aktiveres til alle er samlet på samlepladsen. Påregn dog lidt ekstra tid til evakuering af bygninger med flere etager.

Udvidet brand- og evakueringsøvelse

En brand- og evakueringsøvelses indhold kan udvides med andre elementer, så øvelsen bliver mere realistisk og giver et større læringsudbytte, f.eks.

- Deltagelse af brandvæsenet med mandskab/køretøjer for større realisme og evt. professionel evaluering
- Anvendelse af røggeneratorer eller andre dramatiserende effekter for en mere realistisk oplevelse
- Førstehjælpsøvelse, hvor deltagerne får erfaring med at håndtere tilskadekomne

Generelt kræver udvidede øvelser betydelig forberedelse – og det anbefales derfor, at I ikke forsøger at gennemføre sådanne øvelser på egen hånd, men aftaler øvelsen nærmere med CAS og Arbejdsmiljøsektionen.

Vær desuden opmærksom på, at udvidede øvelser typisk vil indebære et betydeligt tidsforbrug ikke bare til forberedelse, men også til selve øvelsesafviklingen.

Det samme gælder øvelser vedr. håndtering af kemikaliespild eller andre særlige øvelser, som ikke har karakter af brand- eller evakueringsøvelse.

Udarbejdet august 2022 - Arbejdsmiljøsektionen/SOHP

Henvendelser vedr. denne vejledning kan rettes til Arbejdsmiljøsektionen pr. mail:
arbejdsmiljoesektion@adm.aau.dk